

**Kúria
ítélete**

Az ügy száma: Bfv.III.1.520/2018/7.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Székely Ákos, a tanács elnöke
Dr. Sebe Mária, előadó bíró
Dr. Márki Zoltán, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2019. február 7.

Az ügy tárgya: lopás vétsége

Terhelt: fiataikorú I. rendű terhelt

Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 11.Fk.23.953/2013/13., ítélet,
tárgyalás, 2014. május 15.
(jogerő: 2014. május 15.)

Az indítvány előterjesztője: Fővárosi Főügyészség

Az indítvány iránya: a terhelt javára, büntetés enyhítése érdekében

Rendelkező rész

A lopás vétsége miatt fiataikorú I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kúria a Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.Fk.23.953/2013/13. számú ítéletét fiataikorú I. rendű terhelt tekintetében a büntetést kiszabó részében annyiban változtatja meg, hogy a halmazati büntetésül kiszabott közérdekű munka tartamát 300 (háromszáz) órában határozza meg.

Egyebekben a megtámadott határozatot fiataikorú I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 15.000 (tizenötezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2014. május 15-én kihirdetett 11.Fk.23.953/2013/13. számú ítéletével fiatalkorú I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki a 2012. november 27-én társtettesként elkövetett lopás vétségében [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban korábbi Btk.) 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés II. fordulat d) pont] és ezért, valamint - a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2013. július 26-án jogerős 14.Fk.21.476/2013/10. számú határozatával alkalmazott próbára bocsátás megszüntetése folytán - társtettesként elkövetett lopás büntette [korábbi Btk. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés b/1) pont] miatt halmazati büntetésül 90 napi közérdekű munkára ítélte. Rendelkezett róla, hogy a terhelt közérdekű munkaként fizikai munkát köteles végezni, és ha munkakötelezettségének nem tesz eleget, a közérdekű munka, illetve annak hátralévő része helyébe fogházban végrehajtandó szabadságvesztés lép oly módon, hogy hat óra közérdekű munkának egy napi szabadságvesztés felel meg. A bűnjelek lefoglalását megszüntette, azokat az iratoknál rendelte kezelni, egyben 24.950 forint bünyügyi költség megfizetésére kötelezte az I. rendű terheltet.
- [2] Fiatakorú I. rendű terheltet érintően az elsőfokú ítélet - fellebbezés hiányában - kihirdetése napján jogerőssé vált.
- [3] A terhelt a közérdekű munka végrehajtását nem kezdte meg.

II.

- [4] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Fővárosi Főügyészség Fk.2662/2018/1-I. számon 2018. április 24-én nyújtott be felülvizsgálati indítványt az I. rendű terhelt javára, az 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban korábbi Be.) 417. § (1) bekezdés II. a) pontja alapján, a 416. § (1) bekezdés b) pontját megjelölve.
- [5] Indokai szerint az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta az elkövetéskor hatályos büntetőtörvényt, azonban figyelmen kívül hagyta annak 49. § (4) bekezdésében írt rendelkezését, miszerint a közérdekű munka tartamát órákban kell meghatározni, és annak legkisebb mértéke negyvenkettő, legnagyobb mértéke háromszáz óra. Amikor a bíróság a közérdekű munka büntetés tartamát napokban határozta meg, megsértette a korábbi Btk. 49. § (4) bekezdésében írt rendelkezést. Ez a Be. 561. §-a szerinti különleges eljárásban nem orvosolható.
- [6] A főügyészség ezért indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot fiatalkorú I. rendű terhelt vonatkozásában változtassa meg, és a vele szemben kiszabott közérdekű munka büntetést a korábbi, az elkövetéskor hatályos Btk. 49. § (4) bekezdése által meghatározott keretben állapítsa meg.
- [7] A Legfőbb Ügyészség az Fk.BF.563/2018. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt - a hatályos Be. 868. § (1) bekezdésére hivatkozással, a felülvizsgálat okát a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában megjelölve - változatlan tartalommal fenntartotta.
- [8] Rámutatott, hogy a kerületi bíróság által alkalmazott, a cselekmény elkövetésekor hatályos Btk. 107. § (2) bekezdésére, illetve a 113. §-ára figyelemmel az ítélet meghozatalakor 16. életévét betöltött fiatalkorú terheltnek felrőtt, három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetéssel fenyegetett bűncselekmények miatt a Btk. 38. § (3) bekezdése értelmében közérdekű munka kiszabható volt. A törvényes büntetési nem ellenére azonban anyagi jogi jogszabályt sértett a bíróság, amikor - a kötelező törvényi előírás ellenére - annak mértékét nem órákban, hanem napokban határozta meg.
- [9] Emiatt megvalósult a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont szerinti felülvizsgálati ok.
- [10] A büntetés végrehajthatósága nem évült el [Bv.tv. 28. § (2) bekezdés].
- [11] Nem észlelt az ügyben olyan eljárási szabálysértést, amely a Be. 659. § (6) bekezdése értelmében hivatalból vizsgálandó volna.

- [12] Indítványozta, hogy a Kúria fiatalkorú I. rendű terhelt tekintetében változtassa meg a határozatot, a közérdekű munka tartamát a törvényes tételkeretek között állapítsa meg. Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn.

III.

- [13] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsülésen bírálta el.
- [14] A felülvizsgálati indítvány alapos.
- [15] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint az 1995. augusztus 22-én született I. rendű terhelt a bűncselekményt 2012. november 27-én valósította meg; az elkövetéskor a tizenhatodik életévét betöltötte, de a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be, ekként a korábbi Btk. 107. § (1) bekezdése értelmében fiatalkorú volt. A jogerős ítélet a felrótt, a korábbi Btk. 316. § (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdés II. fordulat d) pontja szerint minősülő legfeljebb két évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett lopás vétsége, illetve a próbára bocsátással érintett, a korábbi Btk. 316. § (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b/1) pontja szerint minősülő, legfeljebb három évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett lopás büntette miatt a fiatalkorú I. rendű terheltet halmazati büntetésül 90 napi közérdekű munka büntetésre ítélte.
- [16] A Be. 648. § a) pontja értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálatnak van helye.
- [17] A bíróság a büntetést a törvény által előírt büntetési tétel keretei között szabja ki.
- [18] A korábbi Btk. VII. Fejezete a fiatalkorúakkal szemben alkalmazható joghátrányokkal kapcsolatban az általánostól eltérő, kedvezőbb rendelkezéseket tartalmaz. A büntetéskiszabás és a büntetési tétel a Btk. Általános Részében egymástól eltérő anyagi jogi fogalmak; ehhez képest a korábbi Btk. 108. §-ának szabályai a büntetés kiszabása körébe tartoznak. Ezzel szemben a 38. § (4) bekezdése - fiatalkorú és felnőttkorú elkövető esetén egyezően - a büntetési tétellel kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz, amikor előírja, hogy a büntetési tételnél enyhébb büntetés milyen maximális büntetési tétel mellett szabható ki.
- [19] A felülvizsgálati eljárásban annak megállapításánál, hogy a büntetés törvénysértő tartamú-e, kizárólag a bűncselekmény minősítéséhez tartozó büntetési tételnek van jelentősége.
- [20] A korábbi Btk. 38. § (3) bekezdése szerint, ha a bűncselekmény büntetési tételének felső határa három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabb, akkor szabadságvesztés helyett közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás vagy kiutasítás, illetőleg e büntetések közül több is kiszabható.
- [21] Közérdekű munka tekintetében azonban a Btk. fiatalkorúakra vonatkozó VII. Fejezete az általános szabályokhoz képest eltérő szabályt állapít meg, a korábbi Btk. 113. §-a értelmében fiatalkorúval szemben közérdekű munkát csak akkor lehet kiszabni, ha az ítélet meghozatalakor a tizenhatodik életévét betöltötte.
- [22] Ekként a büntetőjogi marasztalás alapját képező bűncselekmények Különös részi büntetési tétele mellett, az ítélethozatal idején felnőttkorú I. rendű terhelttel szemben közérdekű munka kiszabására törvényes lehetőség volt. A büntetés végrehajthatósága nem évült el [Bv.tv. 28. § (2) bekezdés].
- [23] A közérdekű munka kiszabható minimális és maximális tartama olyan kötelező rendelkezés, amelytől eltérni nem lehet. A korábbi Btk. 49. § (4) bekezdése értelmében a közérdekű munka tartamát negyvenkettőtől háromszáz óráig terjedő keretben órákban kell meghatározni.

- [24] A bíróság a büntetéskiszabás kötelező szabályait megsértve, az irányadó szabályok figyelmen kívül hagyásával törvénysértően határozta meg napokban a közérdekű munka mértékét. Egyfelől a napban meghatározott büntetés nem felel meg a törvényi rendelkezésnek, másfelől - az átváltási kulcs figyelembevételével - az 540 óra közérdekű munkának megfelelő büntetés mértéke meghaladja a közérdekű munkaként kiszabható büntetés maximumát.
- [25] Ez az anyagi jogi törvénysértés a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott felülvizsgálati ok.
- [26] A jelen esetben a büntető anyagi jog szabályának megsértése a felülvizsgálat során orvosolható.
- [27] Ekként a Kúria a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatta, és a törvénynek megfelelően az I. rendű terhelttel szemben kiszabott közérdekű munka mértékét a korábbi Btk. 49. § (4) bekezdése szerinti keretben, 300 órában állapította meg. Ezt meghaladóan a határozatot hatályában fenntartotta [Be. 662. § (1) bekezdés a) pont].
- [28] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti eljárási szabálysértés megvalósulását a Kúria hivatalból akkor is vizsgálja, ha a felülvizsgálati indítványt nem ebből az okból nyújtották be [Be. 659. § (6) bekezdése]. Az ügyben ilyen, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nem valósult meg.
- [29] A felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő felkészülési díjaként felmerült [a 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (1)-(3) bekezdése szerinti] bűnügyi költséget a Be. 664. § (1) bekezdése szerint az állam viseli.

IV.

- [30] A fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében, figyelemmel a Be. 617. §-ára, a Be. 614. § (2) bekezdésén, illetve a 650. § (1) bekezdés b) pontján alapul.

Budapest, 2019. február 7.

Dr. Székely Ákos s.k. a tanács elnöke, Dr. Sebe Mária s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ